

Överföring av vissa uppgifter som rör djur till länsstyrelserna



Slutredovisning av regeringsuppdrag

Polismyndigheten september 2018



1	Uppdraget	3
2	Arbetsformer	3
3	Personal	4
4	Organisation	4
5	Handläggningen	5
5.1	Ärenden om omhändertaganden	5
5.2	Handräckning.....	6
5.3	Besiktning av omhändertagna hundar enligt tillsynslagen.....	7
5.4	Underrättelseskyldighet enligt 9 och 9 a §§ tillsynsförordningen	7
5.5	Underrättelseskyldighet enligt 9 b § tillsynsförordningen	7
6	Ekonomi	8
7	Avslutning.....	8

1 Uppdraget

Riksdagen har beslutat att renodla Polismyndighetens arbetsuppgifter genom att flytta vissa uppgifter enligt djurskyddslagen (1988:534) och lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) från Polismyndigheten till länsstyrelserna. Författningsändringarna trädde i kraft den 1 juni 2018.¹

Den 2 november 2017 gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att förbereda och genomföra överföringen (Ju2017/08526/L4). Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 oktober 2018.

Den nya ordningen innebär att både Polismyndigheten och länsstyrelserna kan ha kostnader för samma omhändertagna djur. Köpesumman vid en försäljning av djuret ska dock enligt nu gällande bestämmelser i djurskyddslagen och tillsynslagen i första hand täcka länsstyrelsens kostnader. Polismyndigheten och länsstyrelserna fick därför i uppdrag att i en delredovisning redogöra för hur uppkomna kostnader praktiskt skulle administreras. Det uppdraget redovisades av Polismyndigheten till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) den 27 april 2018.

2 Arbetsformer

Polismyndigheten har under 2018 arbetat i projektform med överföringen till länsstyrelserna. Projektets deltagare har bestått av chefer och medarbetare inom de områden som påverkas av överföringen, t.ex. it, arkiv och registratur samt ekonomi. Länsstyrelsens arbetsgrupp har innehållit motsvarande kompetenser. Arbetssättet har varit framgångsrikt eftersom sakkunniga inom respektive myndighet direkt har kunnat samverka med sin motsvarighet hos den andra myndigheten.

Det första mötet mellan länsstyrelsernas projektgrupp och Polismyndighetens projektledare ägde rum i september 2017. Därefter har möten hållits varje månad. Mötena har för det första syftat till att göra övergången så smidig som möjligt. En viktig fråga har t.ex. avsett avtal för uppställning och transport av omhändertagna djur. För att undvika att myndigheterna har olika leverantörer och att omhändertagna djur ska tvingas flyttas, valdes en lösning där Polismyndigheten gav länsstyrelserna fullmakt att upphandla även för Polismyndighetens räkning. Därmed kommer Polismyndigheten att kunna avropa från samma ram-

¹ Prop. 2016/17:224, bet. 2017/18:JuU6, rskr 2017/18:145.

avtal som länsstyrelserna. Myndigheterna har också samverkat kring frågor om intern och extern kommunikation för att säkerställa att medarbetare inom de olika myndigheterna och allmänheten inte ska få olika information om vad som gäller.

Samverkan har också syftat till kunskapsöverföring. Polismyndigheten har bl.a. överlämnat statistik om antalet ärenden som historiskt har handlagts, så att länsstyrelserna ska veta hur de ska dimensionera sin kommande verksamhet. Länsstyrelserna har också fått ta del av Polismyndighetens styrdokument och arbetsmetoder.

3 Personal

Under genomförandeperioden etablerades kontakt mellan Polismyndighetens HR-avdelning och HR-chefen vid Länsstyrelsen i Stockholm, som representerade samtliga länsstyrelser. Myndigheterna hade ett gemensamt möte med Arbetsgivarverket för att rådgöra kring kriterierna i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Länsstyrelsen i Jönköpings län var den enda av länsstyrelserna som gjorde bedömningen att överföringen av uppgifter från Polismyndigheten till länsstyrelserna var en verksamhetsövergång enligt 6 b § lagen om anställningsskydd. Ingen anställd från Polismyndigheten gick över i sin anställning till länsstyrelsen. Fyra djurhandläggare fick anställning hos länsstyrelsen genom sedvanlig rekrytering.

Polismyndigheten har fortlöpande hållit arbetstagarorganisationerna informerade om verksamhetsförändringen och förhandlat innan beslut i enlighet med 11 och 19 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Berörda chefer och medarbetare har kallats till informationsmöten och på Polismyndighetens intranät finns en särskild sida med information om överföringen.

För att säkerställa att handläggningen av djurärenden skulle fortgå med rätt kompetens och med tillräckliga resurser fram till ett eventuellt övertagande av länsstyrelserna, beslutade Polismyndigheten om lokala omställningsmedel (kontinuitetsersättning) för ett antal medarbetare som var i omställning och/eller på annat sätt var nyckelpersoner inom djurhandläggning. Parallellt påbörjades ett proaktivt omställningsarbete för medarbetarna i omställning för att förhindra övertalighet vid en eventuell arbetsbristsituation.

4 Organisation

Den nya lagstiftningen innebär att Polismyndigheten fortsatt ska omhänderta djur i vissa situationer och handlägga återkrav av kostnader som detta medför. I syfte att underlätta samverkan med länsstyrelserna och skapa förutsättningar för

enhetlighet har Polismyndigheten beslutat att koncentrera den huvudsakliga handläggningen av ärenden om omhändertagande enligt 32 § djurskyddslagen och 11 § tillsynslagen till rättsenheten i region Stockholm (nationella djurskyddsgruppen). Nationella djurskyddsgruppen har därmed ett nationellt ansvar för alla djur som Polismyndigheten beslutar ska omhändertas. Detta innebär att länsstyrelserna har en ingång till Polismyndigheten i dessa ärenden förutom i handräkningsuppdrag där de vänder sig till någon av de sju regionala ledningscentralerna. Gruppen är också kontaktyta gentemot länsstyrelserna och mot den enskilde vars djur blivit omhändertaget av Polismyndigheten. Nationella djurskyddsgruppen ansvarar för att sammanställa Polismyndighetens återkrav mot enskilda av kostnader för bl.a. uppställning av omhändertagna djur. Nationella djurskyddsgruppen kommer att bestå av elva personer och även ha ansvar för att utreda brott mot djur och brott mot tillsynslagen i region Stockholm samt biträda Länsstyrelsen i Stockholm respektive Länsstyrelsen i Gotlands län vid handräkning dagtid.

5 Handläggningen

5.1 Ärenden om omhändertaganden

Under perioden 1 januari 2015 – 31 maj 2018 fattade Polismyndigheten cirka 450 beslut om omhändertagande av djur enligt 32 § djurskyddslagen per år. Antalet beslut om omhändertaganden enligt 11 § tillsynslagen i dess tidigare lydelse uppgick under perioden till cirka 50 per år. Av dem fattades omkring fem per år av ingripandeverksamheten och cirka 45 per år av rättsavdelningens djurhandläggare.

Sedan den 1 juni 2018 har Polismyndigheten beslutat att omhänderta djur med stöd av 32 § djurskyddslagen eller 11 § andra stycket tillsynslagen enligt nedan.

Månad 2018	32 § djurskyddslagen	11 § andra stycket tillsynslagen	Totalt
Juni	29	2	31
Juli	35	3	38
Augusti	37	3	40
Totalt	101	8	109

Den nya lagstiftningen innebär att Polismyndigheten bara ska fatta beslut om *omedelbara* omhändertaganden enligt tillsynslagen, dvs. i akuta situationer. Att myndigheten (ingripandeverksamheten) under tre månader fattat åtta beslut tyder med andra ord på en ökning i förhållande till tidigare fem beslut per år. Mot bakgrund av den korta tid som har gått sedan lagändringen är det dock för tidigt att dra några slutsatser av detta.

Enligt 11 a § tillsynslagen respektive 32 § djurskyddslagen ska Polismyndigheten skyndsamt informera länsstyrelsen om myndigheten har fattat ett beslut om omhändertagande. Länsstyrelsen ska därefter skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla. Om Polismyndigheten har fattat beslutet en vardag lämnas informationen samma dag, i annat fall första vardagen efter beslutet. Efter fem dagar skickar nationella djurskyddsgruppen en påminnelse per e-post till länsstyrelsen i det län där djuret har omhändertagits. Nationella djurskyddsgruppen skickar därefter, i förekommande fall, ett e-postmeddelande var femte dag för att undersöka hur handläggningen hos länsstyrelsen fortskrider.

Polismyndigheten kan tre månader efter övergången konstatera att vissa länsstyrelser inte prövar Polismyndighetens beslut om omhändertagande förrän tre till fyra veckor efter att de har informerats om beslutet. Dröjsmålet får till följd att Polismyndigheten även efter övergången den 1 juni 2018 har förhållandevis höga kostnader för att administrera dessa ärenden. Konsekvensen av att länsstyrelsen inte prövar ärendena tidigare än så är att Polismyndigheten av djurskyddsskäl tvingas hantera frågor om t.ex. veterinärundersökningar, veterinärvård, pälsvård och kloklippning. Lagstiftarens syfte var att polisen, endast i begränsad omfattning, skulle ägna sig åt denna typ av arbetsuppgifter. Polismyndigheten fortsätter dialogen med länsstyrelserna.

5.2 Handräckning

Författningsändringarna den 1 juni 2018 innebar att förutsättningarna för handräckning i 27 a § djurskyddslagen förtydligades. Enligt nu gällande bestämmelser får handräckning endast begäras om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter att använda våld eller tvång behöver tillgripas, eller det annars finns synnerliga skäl. Den nya bestämmelse om handräckning som har införts i 18 a § tillsynslagen har motsvarande lydelse.

Under perioden 1 juni 2018 – 31 augusti 2018 har länsstyrelserna begärt handräckning enligt 27 a § djurskyddslagen och 18 a § tillsynslagen vid 213 tillfällen. Polismyndigheten saknar tillförlitlig statistik för perioden före den 1 juni 2018 om antal ärenden om handräckning som avsåg djurskyddslagen. Det

går därför inte att uttala sig om ändringen av 27 a § djurskyddslagen har påverkat antalet begäran om handräckning från länsstyrelserna.

5.3 Besiktning av omhändertagna hundar enligt tillsynslagen

I enlighet med vad som föreslogs i förarbetena till lagändringarna om överföringen svarar Polismyndigheten fortfarande för besiktning av omhändertagna hundar, dock på uppdrag av länsstyrelserna.² Uppgiften utförs av regionala besiktningsmän och administreras av Polismyndighetens nationella polishundtjänst. Under perioden 1 juni 2018 – 31 augusti 2018 har länsstyrelserna gett Polismyndigheten i uppdrag att besikta åtta hundar. Av de besiktade hundarna föreslogs avlivning i tre fall, och omplacering i ett fall. Fyra besiktningar har ännu inte genomförts då begäran inkommit till Polismyndigheten först i slutet av augusti.

5.4 Underrättelseskyldighet enligt 9 och 9 a §§ tillsynsförordningen

Den 1 juni 2018 infördes en skyldighet i 9 § förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar (tillsynsförordningen) för Polismyndigheten att skyndsamt underrätta länsstyrelsen om det finns förutsättningar att fatta vissa beslut enligt tillsynslagen. Polismyndigheten har digitaliserat denna handläggning. Sedan skyldigheten infördes och till och med den 31 augusti 2018 har Polismyndigheten underrättat länsstyrelsen enligt 9 § tillsynsförordningen vid 826 tillfällen.

För att länsstyrelsen ska kunna handlägga ärenden enligt tillsynslagen kan styrelsen med stöd av 9 a § tillsynsförordningen begära vissa uppgifter från Polismyndigheten. Länsstyrelsen har under perioden 1 juni – 31 augusti 2018 begärt uppgifter från Polismyndigheten i 776 ärenden. Av dessa ärenden saknades uppgifter i 551 ärenden och i 225 ärenden fanns uppgifter vilka skickades till länsstyrelsen i enlighet med begäran.

5.5 Underrättelseskyldighet enligt 9 b § tillsynsförordningen

Författningsändringarna innebar också att det infördes en skyldighet för länsstyrelserna att informera Polismyndigheten om när dessa har fattat beslut enligt 8 eller 15 §§ tillsynslagen. Polismyndigheten och länsstyrelserna har gemensamt digitaliserat även detta ärendeflöde. Länsstyrelserna skickar informationen elektroniskt till en funktionsbrevlåda hos Polismyndigheten där den skannas in och diarieförs automatiskt. Detta gör att den personal inom Polismyndigheten

² Prop. 2016/17:224, sid. 37.

som utreder brott mot tillsynslagen enkelt kan hitta uppgifterna. Utan denna ordning hade den brottsutredande personalen behövt kontakta alla 21 länsstyrelser för att undersöka om det t.ex. finns ett gällande beslut om hundförbud. Polismyndigheten har under perioden 1 juni – 31 augusti 2018 tagit emot uppgifter om tolv beslut om föreläggande enligt tillsynslagen.

6 Ekonomi

Polismyndighetens utgifter för omhändertagande av djur har under perioden 1 juni – 31 augusti 2018 uppgått till ca 365 000 kr. Kostnaden är dock högre eftersom transportörer och uppställare fakturerar Polismyndigheten först i efterhand. Exempel på kostnader är transport av djur, uppställning av djur och akut veterinärvård av omhändertagna djur.

Den nya ordningen innebär att både Polismyndigheten och länsstyrelserna har kostnader för samma omhändertagna djur. Intäkter som uppstår vid försäljning av ett djur ska enligt gällande lagstiftning i första hand täcka länsstyrelsens kostnader. I ett ärende har överskott uppstått vid försäljning efter det att länsstyrelsen har täckt sina kostnader. Enligt den gemensamt framtagna överenskommelsen vilken redovisades i delredovisningen kontaktade länsstyrelsen Polismyndigheten. Polismyndigheten fakturerade länsstyrelsen för sina kostnader och länsstyrelsen avvaktade med att betala ut överskott till den tidigare djurhållaren. Överskottet täckte inte Polismyndighetens kostnad.

Som redovisats ovan kommer Polismyndigheten kunna avropa från samma ramavtal om uppställning av djur som länsstyrelserna. Polismyndigheten kommer dock sannolikt att behöva upphandla vissa tjänster eftersom nämnda ramavtal inte kommer att omfatta tillräckligt många djurslag och täcka Polismyndighetens krav utifrån myndighetens geografiska områden.

Polismyndigheten fakturerar med stöd i avgiftsförordningen (1992:19) länsstyrelsen 2 760 kr för besiktning av en hund som har omhändertagits enligt tillsynslagen. Dessa avgifter täcker inte Polismyndighetens kostnader för exempelvis personal, utbildning, material etc. för tjänstens tillhandahållande åt länsstyrelserna.

7 Avslutning

Polismyndighetens renodling av arbetsuppgifter på djurområdet är genomförd i enlighet med uppdrag.